

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 1

Petek, 8. junij 2012 / 90 minut (60 + 30)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.

Izpitni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptni list.

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Del A vsebuje 5 nalog polodprtga tipa, od katerih izberite in rešite 4, del B pa 3 naloge odprtga tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike v izpitni poli so črno-bele. Pri nekaterih nalogah, ki zahtevajo natančnejši odgovor, je enaka slika tudi v priloženi barvni prilogi. Tam, kjer se slike podvajajo, je to zapisano tudi v nalogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nologo, ki ste jo reševali v delu B.

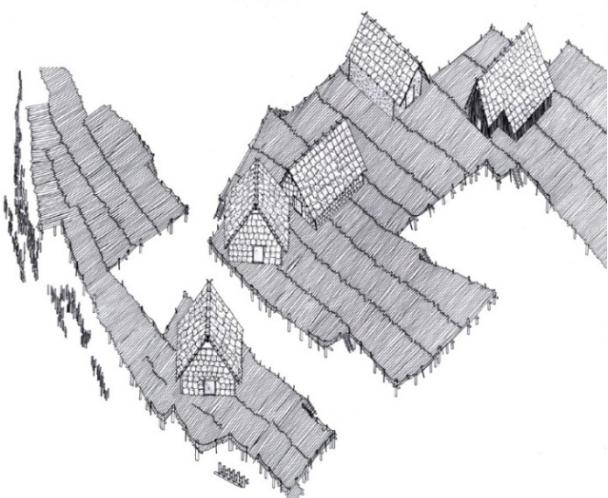
Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

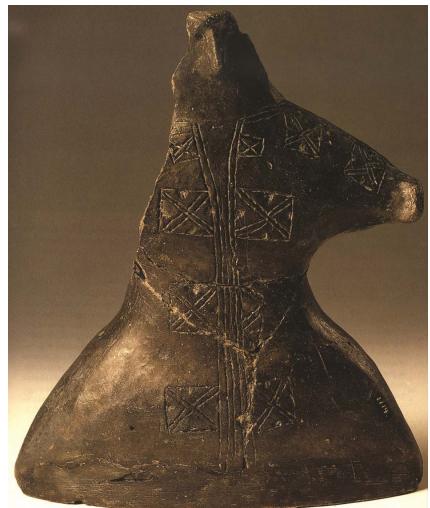
Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

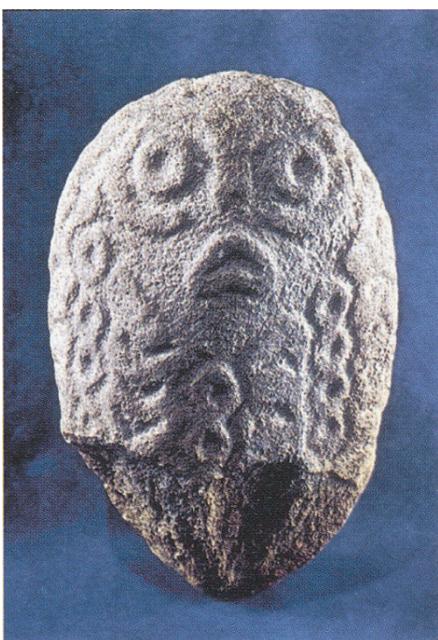
Ta pola ima 16 strani. Barvna priloga ima 4 strani.

DEL A**1. naloga: Prazgodovinska umetnost na Slovenskem**

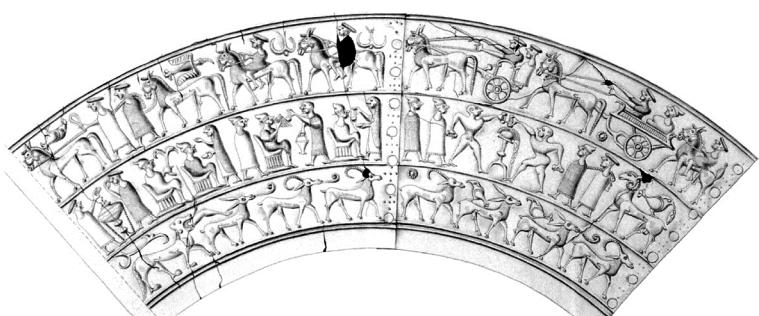
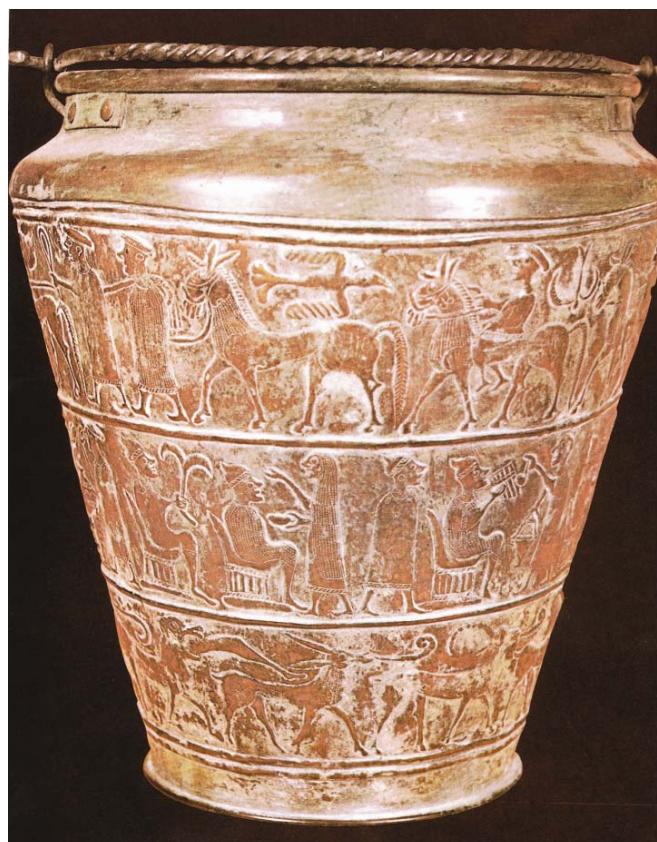
Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

1.1. Čas prazgodovine zaznamujejo tri obdobja. Imenujte jih.

(3 točke)

1.2. Na območju Slovenije se je pračlovek naselil v 5. tisočletju pr. n. št. Organiziral si je bivališča. Kako imenujemo tako naselje? (Slika 1)

(1 točka)

1.3. Predmeti, ki jih je tedanji človek uporabljal v vsakdanjem življenju, so bili izdelani iz različnih materialov. Imenujte vsaj dva materiala in navedite tehnike njune obdelave (slike 2, 3, 4).

(4 točke)

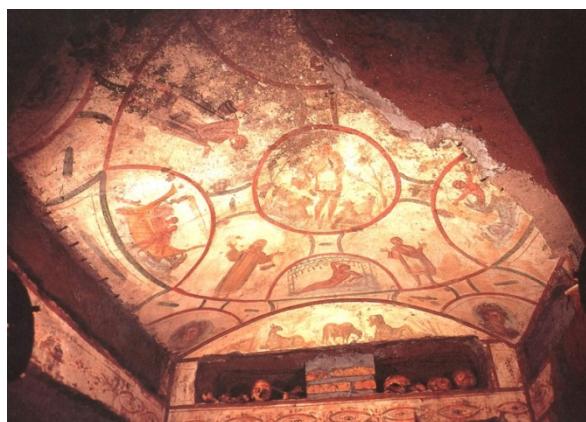
1.4. Na sliki 2 je značilen kipec kulture Ljubljanskega barja. Navedite tri oblikovne značilnosti kiparstva tedanjega časa.

(3 točke)

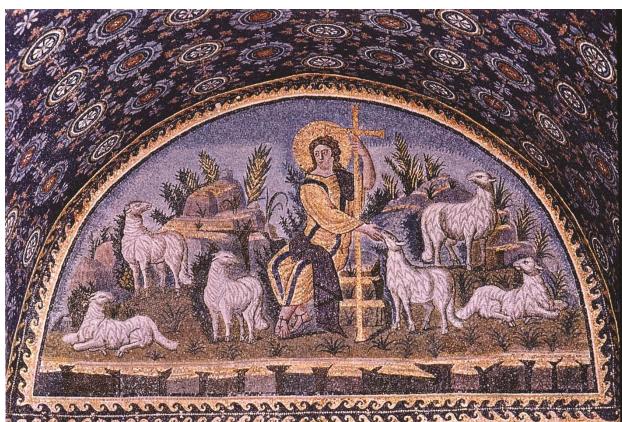
1.5. Najdba umetnine na sliki 4 proti koncu 19. stoletja je bila deležna velike pozornosti. Imenujte jo in navedite vsebino upodobitev.

(4 točke)

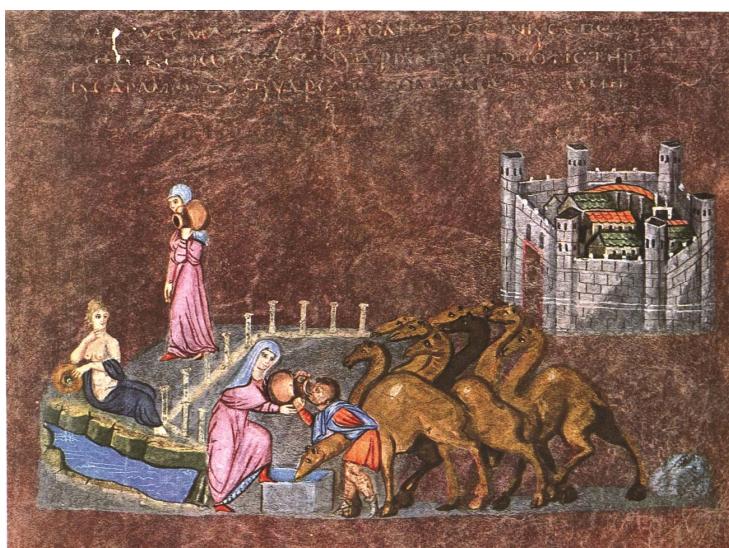
2. naloga: Vloga slikarstva v zgodnjekrščanski in bizantinski umetnosti

Slika 1 (slika 1 v barvni prilogi)

Slika 2 (slika 2 v barvni prilogi)

Slika 3 (slika 3 v barvni prilogi)

Slika 4 (slika 4 v barvni prilogi)

- 2.1. Dela na slikah 1, 2 in 3 (slikah 1, 2 in 3 v barvni prilogi) so primeri starokrščanskega slikarstva. Navedite tri primere slikarskih tehnik.

(3 točke)

- 2.2. Na slikah 1 in 2 (slikah 1 in 2 v barvni prilogi) je upodobljen isti osrednji ikonografski motiv, značilen za to obdobje. Poimenujte ga, opišite in navedite, na osnovi katerega starejšega antičnega motiva je nastal.

(3 točke)

2.3. Pojasnite tehniko mozaika.

(1 točka)

2.4. Navedite, na katerem materialu so napisane prve starokrščanske knjige.

(1 točka)

2.5. V poznejši bizantinski umetnosti so se razvile nabožne podobe na lesu, ki imajo poseben pomen v vzhodnjaški liturgiji (slika 4 [slika 4 v barvni prilogi]). Poimenujte jih in navedite vsaj tri njihove oblikovne značilnosti.

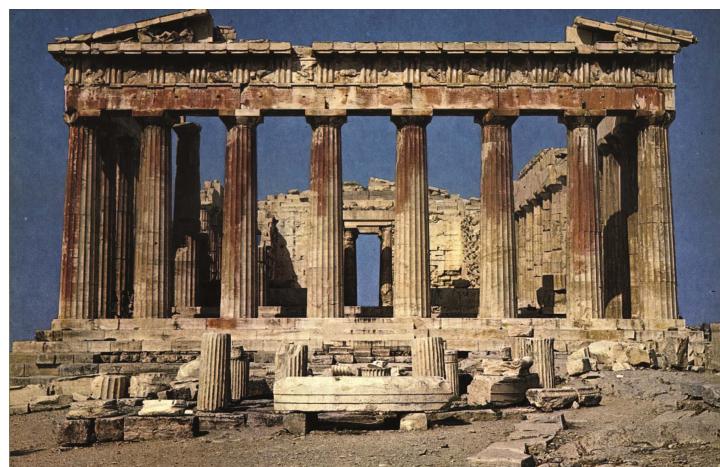
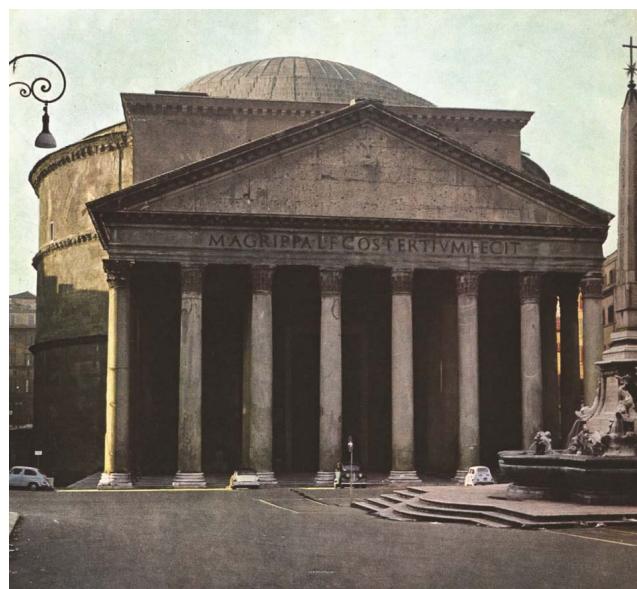
(4 točke)

Slika 5 (slika 5 v barvni prilogi)

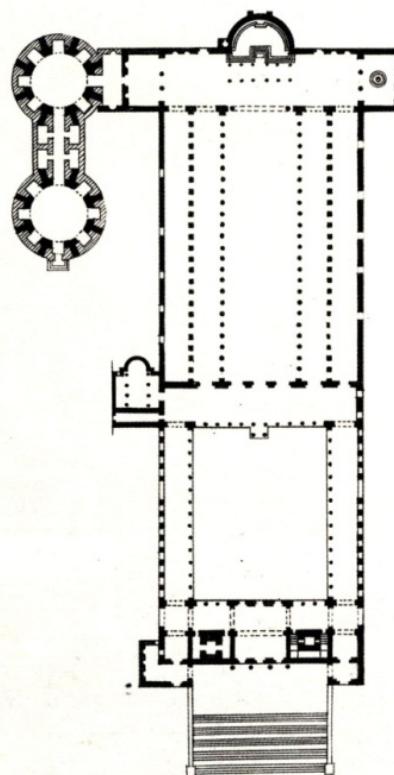
2.6. Šesto stoletje velja za zlato obdobje bizantinske umetnosti. Povezano je bilo z oblastjo vladarja, čigar upodobitev je ohranjena v Raveni (slika 5 [slika 5 v barvni prilogi]). Poimenujte cesarja in z dvema navedbama pojasnite vsebino te upodobitve.

(3 točke)

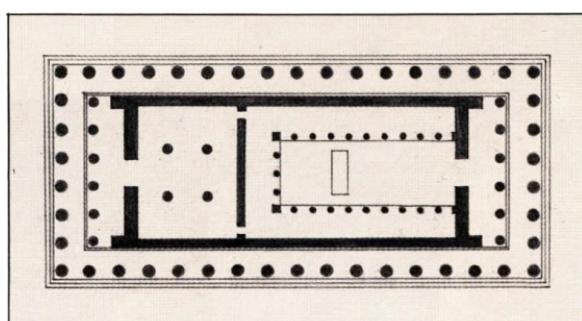
3. naloga: Razvoj sakralne arhitekture od antike do starokrščanske umetnosti*Slika 1**Slika 2**Slika 3*

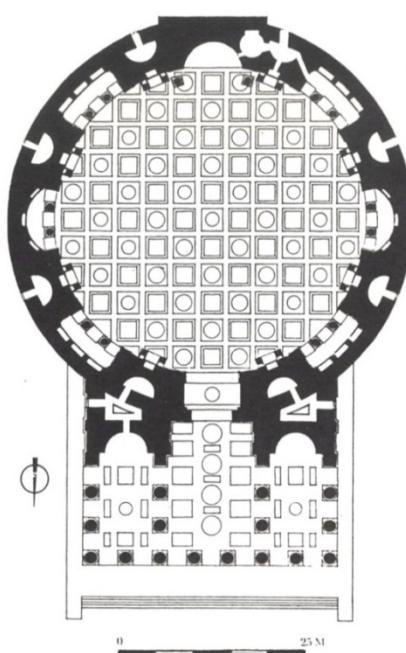
Slika 4

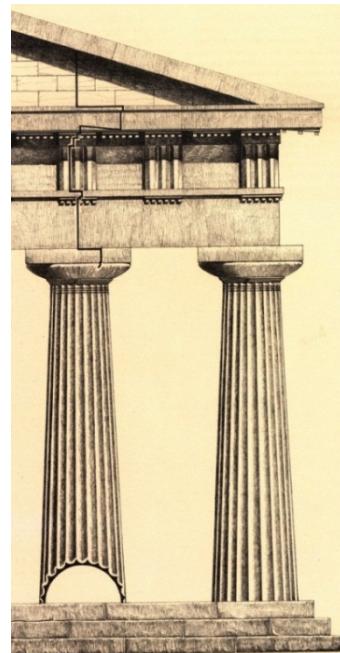
Slika 4a

Slika 5

Slika 6

Slika 7

- 3.1. Oglejte si slikovno gradivo. Pod slike 1 do 4 napišite, kateremu umetnostnemu obdobju pripada posamezna zgradba na sliki.

(4 točke)

- 3.2. Imenujte in natančno opišite stebrni red na sliki 7 (vsaj dve navedbi). Imenujte zgradbo, izdelano v tem stebrnem redu (slika 1).

(4 točke)

- 3.3. Svetišči na slikah 1 in 5 ter 3 in 6 sta postavili temelje razvoju svetovne arhitekture. Imenujte tipa tlorisne zasnove in ju opišite za vsako stavbo posebej.

(4 točke)

- 3.4. V 4. stoletju je bil cilj cerkve zbirati vernike k molitvi. Kako se imenuje tip stavbe na sliki 4? Imenujte vsaj dve prostorski enoti.

(3 točke)

4. naloga: Kult umrlih na Apeninskem polotoku*Slika 1 (slika 6 v barvni prilogi)**Slika 2*

- 4.1. Na sliki 1 (slika 6 v barvni prilogi) in sliki 2 sta predstavljena sarkofaga iz dveh umetnostnih obdobij antike. Poimenujte obdobji.

Slika 1 (slika 6 v barvni prilogi) _____

Slika 2 _____

(2 točki)

- 4.2. Navedite, iz kakšnih materialov sta sarkofaga in kateri tehnični postopek obdelovanja zahtevata (slika 1 [slika 6 v barvni prilogi] in slika 2).

_____ (4 točke)

- 4.3. Opišite, kaj motivno predstavlja sarkofag na sliki 1 (slika 6 v barvni prilogi).

(2 točki)

- 4.4. Na sarkofagu iz rimske cerkve Santa Maria Antiqua (slika 2) so lepo razvidni značilni motivi za obdobje, v katerem so nastali. Navedite vsaj tri motive, ki jih prepozname na sarkofagu.

(3 točke)

Slika 3

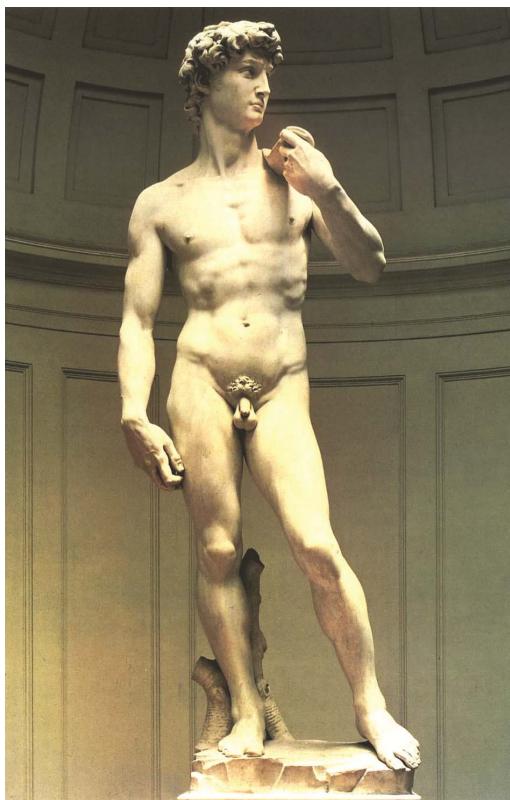
- 4.5. V 15. in 16. stoletju postanejo nagrobniki ena izmed osrednjih nalog kiparstva. Na sliki 3 je nagrobnik iz tega obdobja. Določite umetnostno obdobje, poimenujte avtorja in navedite, kje je to delo.

(3 točke)

- 4.6. Kaj ponazarja ta nagrobnik?

(1 točka)

5. naloga: Geniji visoke renesanse

Slika 1

Slika 2 (slika 7 v barvni prilogi)

- 5.1. Visoka renesansa je ime umetnostnega obdobja. Katero stoletje zaznamuje in kateremu mestu pripada?

(2 točki)

- 5.2. Med seboj povežite pojme in imena, značilna za to obdobje, tako da na čre pred besedami napišete številko. Vsak izraz lahko uporabite le enkrat:

<input type="text"/> sfumato	1 Rafael
<input type="text"/> Michelangelo	2 Benetke
<input type="text"/> Atenska šola	3 kupola sv. Petra v Vatikanu
<input type="text"/> Leonardo da Vinci	4 način slikarskega podajanja
<input type="text"/> slikanje na svež omet	5 fresko slikarstvo
	6 rokopisno slikarstvo
	7 študija človeških proporcev po Vitruviju
	8 ikona

(5 točk)

- 5.3. Na sliki 1 je upodobljen biblijski junak. Imenujte ga in razložite, kako odseva novo renesančno pojmovanje človeka (najmanj tri navedbe).

(4 točke)

- 5.4. Med najbolj poznane portrete spada umetnina na sliki 2 (slika 7 v barvni prilogi). Napišite ime slike, imenujte slikarja in navedite vsaj dve značilnosti tega portreta.

(4 točke)

DEL B

Oglejte si likovna dela na slikah 8 do 10 v barvni prilogi, eno izberite in ga predstavite, tako da:

- zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko stvaritev), naslov likovnega dela (pri arhitekturnem spomeniku pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite;
- razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje figur in prostora, perspektiva, kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi;
- razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...);
- napišite, kakšne so bile okoliščine nastanka umetnine in pod kakšnimi vplivi je nastala ter opredelite njen pomen za zgodovino umetnosti;
- opredelite svoj odnos do likovnega dela.

Pišite tako, da navajate potrebne elemente naloge v zgoraj opredeljenem zaporedju. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam.

Besedilo naj bo dolgo najmanj pol in največ eno stran (150 do 200 besed).

(20 točk)

6. naloga

Slika 8

7. naloga

Slika 9

8. naloga

Slika 10

Slike so tudi v barvni prilogi.

Številka izbrane naloge: _____
